

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 25Csp/36/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201100
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bodo
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2021:0021201100.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudca JUDr. Peter Bodo v spore žalobcu: C. právne zastúpený JUDr. Michal Michalovčík, advokát, Moldavská cesta 10/B, 040 11 Košice, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č.542 097 902 na území Slovenskej republiky konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátskou Kanceláriou Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, 821 01 Bratislava, IČO: 36862169, o zaplatenie 700,00 Eur takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 70,00 Eur, to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.
- III. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 80 %, o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 700,00 Eur a zároveň požadoval náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod. sp.zn. 11Csp/74/2018 sa domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 4.11.2008, na základe ktorej bol žalovaným ako veriteľom poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 150.000,00 Sk (4.979,09 Eur), so 72 mesačnými splátkami vo výške 3.407,00 Sk (113,09 Eur) ročnou úrokovou sadzbou 15,30 %, RPMN 20,33 %, priemernou RPMN 16,64 %, a s celkovými nákladmi 98.304,00Sk (3.263,10 Eur). Rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 22.2.2019 sp.zn. 11Csp/74/2018-98, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.2.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.1.2020 sp.zn. 5Co/199/2019, bolo rozhodnuté o určení viacerých neprijateľných zmluvných podmienok v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Poukázal na to, že vzhľadom k tomu, že žalobca sa ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne domohol svojich spotrebiteľských práv, vzniklo mu právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy a má mať aj funkciu relutárnu. Zároveň poukázal, že výška priznaného finančného zadosťučinenia má byť primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a má zodpovedať svojmu účelu, pričom primerané finančné zadosťučinenie má poskytnúť satisfakciu

spotrebiteľovi a zároveň odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Vzhľadom na uvedené si uplatňuje finančné zadosťučinenie vo výške 350, Eur za každú z neprijateľných zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o spotrebiteľskom úvere t.j. 700,00 Eur celkovo.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe /čl. 78/ uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu konaním žalovaného vznikla akákoľvek fyzická, psychická alebo morálna ujma, ktorá zakladá nárok na peňažnú satisfakciu a žalovanému nie je zrejmé, na základe čoho si žalobca tento nárok uplatnil. Má za to, že v predmetnom prípade nedošlo k splneniu podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Poukázal na to, že podľa jeho názoru žalobca svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie neodôvodnil a nepreukázal ho tvrdeniami ani dôkazmi, z podanej žaloby nie je dostatočne zrejmý dôvod, prečo žalobca požaduje primerané finančné zadosťučinenie, a ani nie je zrejmá špecifikácia práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré malo byť žalovaným porušené. Uviedol, že žalobcovi nikdy nebol poskytnutý revolvingový spotrebiteľský úver podľa časti C) predmetnej zmluvy a žalobcovi nebola nikdy poskytnutá ani kreditná karta podľa časti C) tejto zmluvy, a jeho žiadosť podľa časti C) v predmetnej zmluve nikdy nebola žalovaným ako veriteľom akceptovaná, ba dokonca nebolo voči nemu realizované ani ustanovenie v predmetnej zmluve - časť splnomocnenie. K samotnej realizácii predmetných častí zmluvy o spotrebiteľskom úvere časť C) kreditná karta a časť Splnomocnenie nikdy nedošlo. Vzhľadom k tomu akýkoľvek vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorý podľa žalobcu mal založiť jeho právo na primerané finančné zadosťučinenie neexistuje. Žalovaný poukázal tiež na to, že žalobca sa v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod. sp. zn. 11Csp/74/2018 domáhal aj zaplata 4252,35 Eur titulom bezdôvodného obohatenia, kde v tejto časti bola žaloba zamietnutá. Teda žalovaný nijako nepoškodil žalobcu, nijako voči nemu protiprávne nekonal - uvedené zmluvné podmienky nikdy neboli voči žalobcovi aplikované a žalobcu sa nijako nedotkli. Ďalej uviedol, že požadovanú výšku primeraného zadosťučinenia 700,00 Eur nemožno považovať za primeranú a uviedol, že výšku primeraného finančného zadosťučinenia nemožno v predmetnom spore určiť, vzhľadom k tomu, že rozsah ujmy nebol žalobcom žiadnym spôsobom preukázaný. Zároveň poukázal na to, že pri určovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie a jeho výšky je treba skúmať nielen okolnosti na strane postihnutej osoby, ale aj na strane pôvodcu neoprávneného konania, a skúmať podiel konania pôvodcu aj postihnutej osoby na vzniku neoprávneného zásahu. pričom uviedol, že si nie je vedomý skutočnosti, že by v predmetnom prípade došlo na jeho strane k okolnostiam, ktoré zakladajú nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie, pričom za neprimeranú považuje aj výšku požadovaného finančného zadosťučinenia.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného (teda v replike čl. 96) uviedol, že nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn.11Csp/74/2018 bol žalobca úspešný pri domáhaní sa ochrany pred konaním, postupom žalovaného, najmä pred porušovaním povinnosti používať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 53 ods. 1, ods.4 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, aj prostredníctvom ktorých mal žalovaný minimálne možnosť inkasovať od žalobcu ako spotrebiteľa plnenia, na ktoré možno ani nemal nárok. Citovaným rozsudkom bol jednoznačne a právoplatne definovaný základ nároku, po stránke kvalitatívnej aj kvantitatívnej, a súd konajúci o primeranom finančnom zadosťučinení ani nemôže dôjsť k iným záverom ohľadne porušenia spotrebiteľského práva, ako bol tento zistený v tomto predchádzajúcom konaní. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv alebo povinností voči spotrebiteľovi spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv alebo povinností viesť k ujme. Uviedol, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané už bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv a povinností voči spotrebiteľovi spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, preto nie je podstatné, či žalovaný vôbec možnosti vyplývajúce mu z dojednaní, ktoré sú neprijateľné a tak neplatné, aktivoval alebo nie. Primerané finančné zadosťučinenie má plniť funkciu satisfakčnú ako aj sankčnú a preto vzhľadom na okolnosti porušenia práv a povinností a tiež na masový charakter porušovania spotrebiteľských práv a povinností zo strany žalovaného, považuje výšku požadovaného finančného zadosťučinenia za primeranú. tj. 350,00 Eur vo vzťahu k jednej neprijateľnej podmienke. Ďalej uviedol, že vychádzajúc z povahy týchto neprijateľných zmluvných podmienok už samotná hrozba ujmy na strane žalobcu, a to samovoľné zaťaženie ďalšími úvermi alebo možnosti uznávať za dlžníka záväzky, spisovať notárske zápisnice a takto bez možnosti kontroly dlžníkom vymáhať pohľadávky aj formou exekúcie, považuje za neakceptovateľné a v hrubom rozpore s platnými právnymi predpismi, tiež s dobrými mravmi. V rámci svojho vyjadrenia poukázal na rozhodnutia NS

SR sp.zn. 6Cdo/389/2015a sp.zn. 6Cdo/127/2017 a na niektoré rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k replike žalobcu (teda v duplike čl. 105) opätovne uviedol, že mu nie je známe, akého práva, ktoré by mu ako spotrebiteľovi zakladalo nárok na primerané finančné zadostučinenie, sa žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 11Csp/74/2018 domohol. V tomto spore sa žalobca domáhal aj vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4252,35 Eur, ktoré mu priznané nebolo, pričom nárok na bezdôvodné obohatenie žalobca neuplatňoval z predmetných neprijateľných zmluvných podmienok. Preto nemohlo dôjsť k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti, ktoré by zakladalo nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Poprel tvrdenia žalobcu, že žalobca sa domohol ochrany svojich práv, najmä z dôvodu porušovania povinnosti používať neprijateľné zmluvné podmienky. V tejto súvislosti uviedol, že k aplikácii predmetných zmluvných podmienok nikdy nedošlo, nikdy neboli realizované a žalobcu sa nijakým spôsobom nedotkli. Výklad žalobcu o automatickom vzniku práva na primerané finančné zadostučinenie v prípade úspechu v predchádzajúcom súdnom spore, smeruje k formalistickému prístupu k právu. Uviedol, že inštitút finančného zadostučinenia predstavuje právny konštrukt, po ktorom sa má siahť až v prípadoch, ak určitému protiprávnemu konaniu, ktorého sa spotrebiteľ úspešne domohol na súde, nebola poskytnutá dostatočná satisfakcia, nebolo mu urobené dostatočne za dosť. Napokon uviedol, že podľa jeho názoru, žalobca svojou argumentáciou smeruje k dosiahnutiu neférovosti, zjavnej nespravodlivosti.

6. Súd rozhodol na pojednávaní dňa 30.9.2021.

7. Žalobca na tomto pojednávaní, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, zotrval na podanej žalobe a celej svojej argumentácii obsiahnutej v žalobe a vyjadrení doručenom súdu. Ďalej uviedol, že rešpektuje rozhodnutie odvolacieho súdu v tom skoršom základnom konaní (súd uvádza, že ide o rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/199/2019 zo dňa 21.1.2020), aj keď má voči nemu výhrady. Poukázal na to, že tam bezdôvodné obohatenie vzniklo. Podľa jeho názoru, bolo rozhodnutie odvolacieho súdu trošku v rozpore s platnou úpravou v čase uzavretia zmluvy. Uviedol, že odvolací súd nevzal dostatočne na vedomie, že tie náležitosti a posudzovanie absencie zákonných náležitostí vyplývalo zo starého zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom aplikoval rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktorými sa riadil, ktoré sa však týkali novej smernice a nového zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej uviedol, že ohodnotiť jednu neprijateľnú podmienku je možné asi len tým, akým spôsobom hrozila spotrebiteľovi nejaká ujma. Uviedol, že pri prvej neprijateľnej zmluvnej podmienke, existovala obava z ďalšieho úveru, nevyžiadaného úveru na strane spotrebiteľa a teda opätovne sa mohol dostať do tej situácie, avšak tá druhá podmienka, ktorá je absolútne bežná pri nebankových aj niektorých bankových spoločnostiach poskytujúcich spotrebiteľské úvery, a tou je vytvorenie situácie, kedy môžu automaticky pristúpiť k vymáhaniu dlhu bez súdnej kontroly a to na základe notárskych zápisníc, ktoré zároveň slúžia ako exekučný titul a automaticky idú po akomkoľvek majetku, príjmu a podobne toho dlžníka. Obzvlášť pri druhej neprijateľnej zmluvnej podmienke vidí vážnu obavu, podmienku, ktorá by mohla spôsobiť budúcu ujmu. Poukázal na to, že k aplikácii a aktivácii oboch podmienok nedošlo len preto, lebo žalobca plnil svoje povinnosti zo zmluvy riadne. Práve tým, že súdy ich začali judikovať tieto neprijateľné zmluvné podmienky, postupne poskytovatelia spotrebiteľských úverov upúšťali od aplikácie a ich používania týchto neprijateľných zmluvných podmienok.

8. Zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že neprijateľné zmluvné podmienky v predmetnej úverovej zmluve nielenže neboli aktivované, ale jednoducho ten spotrebiteľ ani na to nemal právny nárok. Mechanizmus bol taký, že spotrebiteľ musí najprv požiadať, normálne podá žiadosť, schváli sa mu to, nie je to automatické, takže tá možnosť, by sme ho žalovaný dal do nejakého ďalšieho vzťahu a konal bez jeho vedomia je trošku neprimerané, pretože ten spotrebiteľ stále má tu možnosť, stále tam je tá rozhodovacia možnosť aj žalovaného, ktorý zhodnotí to, že či ten spotrebiteľ sa náhodou nedostal do nejakých zlých čísiel, či má na to nárok a v podstate táto ochrana, ktorá mu bola priznaná je fakt len iluzórna pretože ani automaticky k tomu by nedošlo a keby došlo tak až po nejakom medzikroku kde sa vyžaduje aktivita. Zotrval na tom aby súd žalobu zamietol, minimálne aj keby súd vyhovel v časti, tak žiadal aj priznať nárok na náhradu trov konania.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav.

10. Rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 22.2.2019 sp.zn. 11Csp/74/2018 bolo určené : I. že zmluvná podmienka v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 04.11.2008, časť C) Kreditná karta, v znení: „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 20.000,- Sk (663,88 EUR) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5% mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti. Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný s možnosťou zvolenou v časti B).“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

a II. že zmluvná podmienka v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 04.11.2008, časť Splnomocnenie, v znení: „Klient/ka ako splnomocniteľ splnomocňuje spoločnosť CETELEM SLOVENSKO, a.s. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t.j. aby v mojom mene uznala môj záväzok voči spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. z tejto zmluvy o úvere a uznala môj záväzok uhradiť všetky náklady súvisiace so spísaním notárskej zápisnice, tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 zákona č 233/1995 Z.z., v znení neskorších právnych predpisov na celý môj majetok, do výšky vzniknutej pohľadávky alebo jej zostatku v prípade čiastočného splatenia dlhu, vrátane príslušenstva a zmluvných pokút. Notárska zápisnica bude obsahovať právny záväzok, označenie osoby oprávnenej a osoby povinnej, právny dôvod, predmet, dobu plnenia a súhlas osoby povinnej s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a bude preto titulom pre exekúciu podľa ustanovenia § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň súd vo výroku III. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 4252,35 Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia žalovaného.

11. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 21.1.2020 sp.zn. 5Co/199/2019 rozsudok súdu 1.inštancie potvrdil vo výroku I. a II. žalobu v časti o zaplatenie 4252,35 Eur titulom bezdôvodného obohatenia zamietol.

12. Takto zistený skutkový stav súd právne posúdil takto:

13. Podľa § 1 ods. 1,2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.)Tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami. Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

14. Podľa § 2 písm. i) r.) a u). zákona č. 250/2007 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie -i) službou akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne vrátane činností upravených osobitnými predpismi, 5) nad ktorými vykonávajú dozor profesijné komory alebo iné orgány verejnej správy, ako sú uvedené v § 19; tým nie je dotknutá povinnosť mlčanlivosti podľa osobitných predpisov 5) vrátane zákonom prenesenej právomoci profesijných komôr,

-r) podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa využitie obchodnej praxe na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil,

-u) odbornou starostlivosťou úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti,

15.Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho

práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

16. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 z.z. (2) Predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu,

b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3,

c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

17. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. obchodná praktika sa považuje za nekalú -ak je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

-podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca a žalovaný viedli v konaní 11Csp/74/2018 na Okresnom súde Michalovce spor, v ktorom sa žalobca, mimo iné, domáhal aj určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v zmluve o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 4.11.2008. Súd žalobe v tejto časti vyhovel a určil zmluvné podmienky uvedené už v bode 10. odôvodnenia tohto rozsudku za neprijateľné.

19. Žalobca si touto žalobou uplatnil právo na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., kde pri uplatnení tohto ustanovenia je potrebné uviesť, že citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý toto ustanovenie zákona vyžaduje je, „že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. (rozsudok NS SR sp.zn. 6Cdo/127/2017)

20. V predmetnej veci je zrejmé, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu spotrebiteľských práv žalobcu, čo je preukázané rozsudkom. Okresný súd Michalovce rozsudkom zo dňa 22.2.2019 vo veci 11Csp/74/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.1.2020 sp.zn.

5Co/199/2019 určil dve zmluvné podmienky obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným za neprijateľné. Podmienky stanovené v ustanovení § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z.z. potrebné pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie tak boli splnené, keďže žalobca sa v inom súdnom konaní úspešne domohol určenia neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

21. V tejto súvislosti súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

22.Podľa § 227 ods. 1 CSP doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

23.Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

24.Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

25.Podľa § 193 CSP Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

26.Podľa § 194 ods. 1,2 CSP otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza. Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

27.Právoplatným rozsudkom súdu, sa adresátom účinkov záväznosti tohto rozhodnutia označeným v ustanovení § 228 ods. 1 CSP zakladá prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP). Účinky tohto právoplatného rozhodnutia sa vzťahujú na účastníkov konania, v ktorom bolo vydané; jeho výrok je tiež záväzný pre súdy a iné štátne orgány, a to aj vtedy, ak ako predbežnú otázku posudzujú právny vzťah medzi týmito účastníkmi, ktorý sa vyriešil uvedeným právoplatným súdnym rozhodnutím (porovnaj napr. C. a kol. Občiansky súdny poriadok. Komentár, Praha 2009, str. 425).

28.Účastník konania, v ktorom súd vydal právoplatné rozhodnutie, je týmto rozhodnutím (jeho výrokom) viazaný. Pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, je súd v tomto ďalšom (novom) občianskom súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama) týmto vyriešením viazaný (ustanovenie § 228 ods. 1 CSP predstavuje totiž vo vzťahu k ustanoveniu § 194 ods. 2 CSP, osobitnú procesnú úpravu). Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru o (ne)existencii povinnosti medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté.

29.Otázkou prejudiciálneho účinku právoplatného rozhodnutia sa zaoberala nielen judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (porovnaj najmä uznesenie z 29. apríla 2010 sp. zn. 1 Cdo 133/2009), ale aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze II. ÚS 349/09-36 z 20. januára 2010 rozhodol o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej „dohovor“), zdôrazniac, že vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p., (teraz 194 ods. 2 CSP) ako aj na zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom

konaní podľa § 159 ods. 2 O.s.p. (teraz § 228 ods. 1 CSP) všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa prejudiciálnou v súvislosti s riešením daného prípadu.

30. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 230 CSP. Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (viď čl. 2 ústavy). Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti.

31. Vzhľadom na uvedené, súd nemôže prijať iný záver než ten, že zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 4.11.2008 obsahuje 2 neprijateľné podmienky v znení ako už bolo vyššie uvedené a k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobcu plnením povinností na základe predmetnej zmluvy nedošlo.

32. Pokiaľ sa týka výšky požadovaného finančného zadosťučinenia, tá je na úvahe súdu, pričom súd jeho primeranosť posudzuje vzhľadom k okolnostiam. Finančné zadosťučinenie odzrkadľuje najmä mieru závažnosti, intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžku trvania závadného stavu, objektívna spôsobilosť vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu a pod. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že k bezdôvodnému obohateniu žalovaného z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy nedošlo. Čo sa týka intenzity zásahu, tak nebolo judikované, že by v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentovali nejaké obligatórne náležitosti. V danom prípade nejde podľa názoru súdu o tak závažné porušenie práv spotrebiteľa, ktoré by bezprostredne spôsobovalo spotrebiteľovi ujmu, ukrátenie jeho majetku. Zároveň obe neprijateľné zmluvné podmienky boli takej povahy, že bola potrebná ich ďalšia aktivácia, pričom podľa vyjadrenia žalovaného mechanizmus bol taký, že spotrebiteľ musel najprv podať žiadosť, tá sa musela schváliť, pričom stále bola potrebná rozhodovacia možnosť aj žalovaného, ktorý by zhodnotil to, či ten spotrebiteľ sa náhodou nedostal do zlej finančnej situácie, či má na to nárok, pričom k aktivácii oboch zmluvných podmienok nedošlo, neboli voči žalobcovi vôbec aplikované. Teda boli obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere avšak nikdy neboli zo strany žalovaného uplatnené, žiadne oprávnenia z nich plynúce. Napokon súd uvádza, že tým, že tieto zmluvné podmienky boli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 4.11.2008 nedošlo k zníženiu životnej úrovne žalobcu na úkor žalovaného, nedošlo k siahnutiu na mzdu žalobcu a k zrážaniu súm zo mzdy a ani nedošlo k zadržiavaniu finančných prostriedkov žalobcu zo strany žalovaného (keďže nebolo rozhodnuté, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného) teda vzhľadom na uvedené, podľa názoru súdu, uvedenie citovaných neprijateľných zmluvných podmienok v predmetnej zmluve, nevyvolalo žiadne negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu i keď je to aj vďaka správaniu sa žalobcu v súlade so zmluvou, keď platil riadne a včas všetky dohodnuté splátky. Súd však ďalej uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá dňa 2008 pričom k určení 2 zmluvných podmienok obsiahnutých v tejto zmluve za neprijateľné, došlo až rozsudkom odvolacieho súdu v roku 2020. Teda viac ako 10 rokov trval stav, keď žalobca musel strpieť to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrel, má vady, obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a počas tak dlhého obdobia bolo možné, resp. bol žalobca vystavený možnosti aby žalovaný spustil mechanizmus ich aktivácie. Na druhej strane treba uviesť, že žalobca si nebol vedomý toho, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje nejaké neprijateľné zmluvné podmienky a dozvedel sa to až v čase podania žaloby vo veci 11Csp/74/2018 a teda, ľudovo povedané „netrápil sa“ po celú tú dobu od uzavretia zmluvy tým, že v jeho zmluve sú obsiahnuté nejaké neprijateľné zmluvné podmienky.

33. Súd ďalej uvádza, že výška primeraného finančného zadosťučinenia má byť taká, aby bola spôsobilá odradiť žalovaného od ďalšieho protiprávneho konania. V tejto súvislosti súd uvádza, že z

jeho rozhodovacej činnosti mu je známe, že žalovaný v súčasnosti tieto podmienky v spotrebiteľských zmluvách nepoužíva, teda táto funkcia finančného zadosťučinía v danom prípade odpadla.

34.Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobcovo právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmluve o spotrebiteľskom úvere so žalovaným zo dňa 4.11.2008 porušené bolo a s prihliadnutím na vyššie uvedené, najmä na dobu trvania protiprávneho stavu a na malú intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, kde v danom prípade nedošlo k závažnému protiprávnemu konaniu žalovaného ani k žiadnemu zásahu do majetkovej sféry žalobcu resp. k negatívnym dôsledkom v jeho súkromnom živote, považuje súd za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 35,00 Eur za každú jednu neprijateľnú zmluvnú podmienku t.j. 10% z výšky uplatnenej žalobcom .

35.Súd ďalej uvádza, že žalobca si obe zmluvné podmienky ohodnotil v žalobe rovnakou sumou a preto súd nevidel dôvod aby jednotlivé zmluvné podmienky „ohodnotil“ rôzne, resp. odlišne. Súd napokon uvádza, že požadovaná suma 700,00 Eur za obe podmienky dokopy sa súdu javí ako značne neprimeraná aj vzhľadom k tomu, že ide v súčasnej dobe o sumu, ktorá prevyšuje minimálnu mzdu (623, 00 Eur) a súd nepovažuje za spravodlivé a primerané, aby žalobca za protiprávne konanie žalovaného spočívajúce v tom, že umiestnil neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere v znení ako vyplýva z bodu 10 odôvodnenia rozsudku, a za daných okolností prípadu, inkasoval žalobca ako finančné zadosťučinenie sumu, pre získanie ktorej musí značná časť obyvateľstva SR pracovať ťažko celý mesiac.

36.Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu v časti prevyšujúcej sumu 70 Eur zamietol z dôvodu, že vyššiu sumu finančného zadosťučinenia považoval za neprimeranú.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalovaný mal vo veci úspech v pomere 90 % a žalobca 10 % súd rozhodol , že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v pomere 80 % (90 - 10).

38. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 (pätnástich) dní od jeho doručenia na tunajšom súde v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní musí byť uvedené, a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis a uvedenie spisovej značky konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 5 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. (§ 366 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť a v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§§ 371, 372 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - Exekučný poriadok (§ 220 ods. 1 CSP).